

De afgelopen 15 à 20 jaar was de relatie tussen Microsoft en Linux- en opensourcesoftwarecommunity's niet best. Linux en OSS bedreigden het verdienmodel van Microsoft, terwijl Microsoft Linux en OSS op alle manieren dwarszat. De situatie verandert. Microsoft heeft het afgelopen jaar grote stappen gezet om OSS te adopteren, zegt Jan van der Torn.

door: JAN VAN DER TORN

GAAN OSS EN MICROSOFT WEL SAMEN?

Het lijkt erop dat Microsoft de strijd met Linux achter zich heeft gelaten

Bij veel bedrijven en organisaties heeft opensourcesoftware – en met name Linux – zijn plaats inmiddels verworven. Niet op de desktop, maar als ‘werkpaard’ in het datacenter. Blijkbaar zijn er gegronde redenen voor bedrijven steeds vaker deze keuze te maken. Als eerste wordt dan vaak gedacht dat de kostenstructuur van Linux lager is. Dat is ook zo, maar dat is niet alleen gelegen in de lagere kosten van aanschaf, maar ook bijvoorbeeld de beschikbaarheid van systemen en lagere kosten voor beheer. Deze lagere kosten voor beheer worden vooral zichtbaar als gebruik gemaakt wordt van ‘state config’-software, zoals Puppet, Salt, Landscape of Ansible. Met dergelijke tools kunnen serveromgevingen eenvoudig worden opgezet, geconfigureerd en beheerd, ook als dit erg veel systemen betreft. Het ontwikkelmodel van opensourcesoftware kan een andere overtuigende reden zijn. Door een sterke invloed van ontwikkelaars, dicteren opensourcesoftwareprojecten vaak de algemene en belangrijke ontwikkelingen in de IT. Een voorbeeld hiervan is virtualisatie, de meeste publieke cloudomgevingen gebruiken daarvoor opensourcesoftware. Maar ook de ontwikkelingen die wel aangeduid worden met DevOps en Docker / Containers waarmee continuous development en continuous delivery gerealiseerd kunnen worden, zijn daar een voorbeeld van. Kiezen voor Linux en opensourcesoftware gaat daarom vaak samen met kiezen voor de belangrijke IT-ontwikkelingen. Voor bedrijven die zelf software ontwikkelen zijn opensourcesoftwaretools een ‘No-brainer’. Softwareontwikkelaars vinden nergens meer tools en bouwblokken dan hier.

Nieuwe markt

Op het eerste gezicht lijkt deze ontwikkeling ongunstig voor Microsoft, want daar waar Li-

nux draait, draait geen Microsoft Windows. Toch zag Microsoft de afgelopen jaren kans in deze situatie geld te verdienen. Volgens Microsoft zit er code in Linux waarop intellectueel eigendom rust (wel 310 patenten). Met verschillende bedrijven zijn hiervoor inmiddels schikkingen getroffen. Deze bedrijven kunnen dit gebruik afkopen met patent-licentieovereenkomsten. Deze schikkingen leveren Microsoft naar schatting 5 tot 15 dollar per Android-device op (inkomsten bedragen inmiddels meer dan 2 miljard dollar per jaar). Microsoft verdient zo meer aan Android dan aan zijn eigen Windows phone. Helaas is tot op de dag van vandaag niet bekend gemaakt welke routines het precies betreft. Als de opensourcecommunity's deze routines zouden aanpassen, vervalt deze inkomstenstroom.

Ook op het eigen Azure-cloudplatform wordt veel Linux gebruikt. Als alleen al naar klantomgevingen wordt gekeken, bestaat ongeveer de helft daarvan uit Linux-instances. Ook de Azure-webservices die Microsoft aanbiedt, zijn veelal op opensourcesoftware gebaseerd (Wordpress, Joomla!, Magento en Moodle bijvoorbeeld).

Microsoft merkt dat zijn klanten graag Linux en opensourcesoftware gebruiken. De ontwikkelingen van zijn klanten houdt het bedrijf van oudsher scherp in de gaten. Linux en opensourcesoftware hebben een serieus marktaandeel verworven. En waar een markt is, kan geld worden verdiend.

Achterdochtig

Het lijkt er dan ook op dat Microsoft de strijd met Linux achter zich heeft gelaten. Dit is goed nieuws voor bedrijven die beide vormen van software willen gebruiken. Verwacht mag worden dat integratie tussen systemen met Microsoft-software en Linux beter en eenvoudiger wordt.

Ook zijn er nu andere keuzes mogelijk. Standaardiseert een bedrijf op Linux-servers, maar is het de wens toch Microsoft SQL server te gebruiken, straks kan het. Wil een Windows-professional zich laten certificeren voor Linux, dan kan dat naast Red Hat nu ook bij Microsoft. Daarnaast kunnen klanten straks kiezen om .NET-software op Linux

‘Microsoft loves Linux’

In 2001 vergelijkt Steve Ballmer, toenmalig CEO van Microsoft, Linux wat betreft Intellectual Property met kanker. In 2014 zegt Satya Nadella, de opvolger van Steve Ballmer, geen gevecht met Linux meer te willen hebben: ‘Microsoft loves Linux’. En het blijft niet bij woorden. In 2015 maakt Microsoft .NET beschikbaar voor Linux en OS X (het bedrijf heeft hiervoor een overeenkomst gesloten met Red Hat) en biedt Linux certificering aan. In 2016 kondigt Microsoft SONiC aan, een Debian-gebaseerde Linux-distributie bedoeld voor network switches en kondigt vervolgens SQL server aan voor Linux. Inmiddels werken Microsoft en Canonical samen om voor ontwikkelaars Ubuntu (voorlopig Bash) naar Windows 10 te brengen.

Patent-overeenkomst

In maart 2016 sluiten Microsoft en Raikuten een overeenkomst waarbij wederzijds patenten gebruikt mogen worden ('Cross-licensing agreement'). Linux- en Android-patenten maken uitdrukkelijk deel uit van deze deal. Veel IT-professionals vermoeden echter dat het feitelijk een schikking betreft tussen beide partijen over Microsofts Intellectual Property in Linux. Deze schikkingen doen vermoeden dat Microsoft zijn strategie nog niet echt veranderd heeft of daarmee kan stoppen vanwege de hoge inkomsten. Foxconn, Nikon, HTC, TomTom, Salesforce, Samsung, Acer en ZTE Raikuten gingen eraan vooraf. Pikant detail is dat Google hier tot op heden nog niet aan meedoet. Echt interessant zou het zijn als Microsoft zich bij het Open Invention Network (OIN) zou aansluiten. Deelnemers aan deze organisatie mogen patenten van elkaar gebruiken zonder repercussies. Belangrijke spelers als Red Hat, Sony, IBM, Google, NEC en SUSE zijn daar inmiddels lid van.

te draaien. Microsoft wil kennelijk nu toch ook de Linux- en opensourcemarkt bedienen. Ook voor de opensourcecommunity's is dit goed nieuws. De strijd lijkt voorbij. Microsoft maakt verschillende producten 'open' en voor veel professionals worden betere integratiemogelijkheden wellicht een dagelijks terugkerende opluchting.

Het minder goede nieuws is dat niet precies duidelijk is wat de koers van Microsoft is. Open-sourceprofessionals zijn sceptisch en wantrouwig. Dat zijn ze de afgelopen 15 jaar wel geworden. Zij zien dit als de zoveelste truc om Linux en opensourcesoftware dwars te zitten en er ook nog geld aan te verdienen. Dat heeft veel weg van een dubbele moraal. En daar houden zij niet van.

MENINGEN

Een licentie is een mes dat aan twee kanten snijdt. Microsoft verkoopt licenties en wil graag dat zijn klanten zich aan de licentievoorwaarden houden. Maar Linux en opensourcesoftware hebben ook licenties, zij het andere (bijvoorbeeld GPL). Hoewel deze opensourcesoftwarelicenties veel meer rechten geven, zijn ze zeker geen vrijbrief. Het is wel pikant dat Microsoft zich nu ook aan (deze) licentievoorwaarden heeft te houden. De mate waarin het bedrijf hierin slaagt, zal sterk van invloed zijn op de mening die zowel klanten als opensourcesoftwarecommunity's zich over Microsoft vormen.

LICENTIEKOSTEN

Bij het gebruik van commerciële software moet een licentie worden aangeschaft. Een licentie geeft recht op gebruik. Als een commerciële, van support voorziene, Linux-versie wordt gebruikt, moet hiervoor een subscriptie worden aangeschaft. Deze subscriptie geeft recht op ondersteuning en niet op het gebruik van de software, want die heb je al. Het vergelijken van licentiekosten en subscriptiekosten is daarom onjuist. Als een bedrijf geen behoefte heeft aan support (het heeft zelf kundige medewerkers die support leveren), dan kan voor een niet-commerciële Linux-variant gekozen worden (CentOS, Ubuntu, Debian et cetera). In een dergelijk geval zijn er geen subscriptiekosten.

Maar het zou wel fantastisch zijn als Microsoft daadwerkelijk opensourcesoftware adopteert en in de verschillende (software)projecten participeert. Veel bedrijven worden daar gelukkig van. Ook voor Microsoft zou het goed zijn, het bedrijf gaat dan met de ontwikkelingen mee en voorkomt dat het op een dood spoor terechtkomt. Er zijn ook voor Microsoft voldoende verdienmodellen op opensourcesoftware mogelijk. Wat alleen niet kan is enerzijds participeren in opensourcecommunity's en tegelijkertijd bedrijven en eindklanten dreigen met Intellectual Property (IP) in Linux. Dit geeft onduidelijkheid bij iedereen, het is ook gewoon geen 'fair play'. IT-professionals doen er daarom goed aan de ontwikkelingen nauwgezet te blijven volgen. Is IP in Linux een issue, kies dan bijvoorbeeld voor een subscriptie die je daartegen beschermt, zoals die van Red Hat en SUSE. Je kan echter ook van mening zijn dat het zo'n vaart niet loopt. Veel bedrijven gebruiken al jaren Linux zonder problemen. Dit geeft vervolgens meer keuzemogelijkheden en kansen om de kosten laag te houden. Toch mag verwacht worden dat de ontwikkelingen positief zullen uitpakken, in die zin dat Microsoft oprecht is in zijn streven Linux en opensourcesoftware op te nemen in zijn dienstverlening en productenportfolio. Het bedrijf kan ook niet anders, de klanten zullen het daartoe dwingen. Het blijft wel de vraag of Microsoft 'play-nice' gaat spelen en op welke termijn. <<

Jan van der Torn
{Jan.van.der.Torn@cfit.nl} is als senior consultant/senior IT-architect werkzaam bij Conclusion.

Voor reacties en nieuwe bijdragen van IT-experts: Henk Ester, 020 235 6415 h.ester@automatiseringgids.nl

